

Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych
i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego

POLITEJA

NR 4 (26)

KRAKÓW 2013

RADA PROGRAMOWA

- Prof. Jerzy Axer** (Uniwersytet Warszawski)
Prof. Andrea Ciampani (LUMSA, Roma)
Prof. Břetislav Dančák (Masaryk University, Brno)
Prof. Rahul Peter Das (Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg)
Prof. Taras Finikov (KROK University, Kyiv)
Prof. Saleh K. Hamarneh (Jordan University)
Prof. Ferenc Hörcher (Pázmány Péter Catholic University, Budapest)
Prof. Alvydas Jokubaitis (Vilnius University)
Prof. Wiesław Kozub-Ciembroniewicz (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)
Prof. Zdzisław Mach (Instytut Europeistyki UJ)
Prof. Andrzej Mania (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)
Prof. Tadeusz Paleczny (Instytut Studiów Regionalnych UJ)
Prof. Dorota Praszalowicz (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)
Prof. Anna Rażny (Instytut Rosji i Europy Wschodniej UJ)
Prof. John Robertson (Cambridge University)
Prof. Irena Stawowy-Kawka (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków
Międzynarodowych UJ)
Prof. Noël O'Sullivan (University of Hull)
Prof. Adam Walaszek (Instytut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ)
Prof. Andrey Yuriyevich Shutov (Lomonosov Moscow State University)
Prof. Andrzej Zięba (Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA

Prof. Bogdan Szlachta
(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SEKRETARZ REDAKCJI CZASOPISMA

- Dr Dorota Pietrzyk-Reeves**
(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)
Dr Arkadiusz Górniewicz
(Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ)

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

MYŚL POLITYCZNA

- 7 **Zbigniew Rau, Tomasz Tulejski**, *Wojna sprawiedliwa versus wojna święta. Zagadnienia doktrynalne historycznej konfrontacji*
- 35 **Tomasz Tulejski**, *Wojny dozwolone starożytnego Izraela w świetle Starego Testamentu*
- 53 **Sebastian Górka**, *Doświadczenie wojen napoleońskich w życiu i myśli Carla von Clausewitza do roku 1815*
- 85 **Janusz Grygieńć**, *Harmonia i postęp. Społeczno-polityczne poglądy Leonarda Trelawnýego Hobhouse'a*
- 103 **Mikołaj Rysiewicz**, *Konserwatyzm bez metafizyki. Casus międzywojennej refleksji Konstantego Grzybowskiego*
- 127 **Maciej Chmieliński**, *Polemika między komunitarianizmem a kontraktualistami jako nowa odłona sporu między iusnaturalizmem a pozytywizmem prawniczym*

SPRAWY MIĘDZYNARODOWE

- 149 **Józef M. Fiszer**, *Modernizacja Unii Europejskiej w dobie kryzysu i kształtowania się nowego ładu globalnego. Szanse i zagrożenia*
- 169 **Dymitr Gafarowski**, *Wybrane problemy międzynarodowej integracji gospodarczej na obszarze postradzieckim w latach 1991-2010. Perspektywa rosyjska*
- 195 **Rafał Wordliczek**, *Region o niskim stopniu zainteresowania w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych na początku XXI wieku. Casus krajów Maghrebu*
- 217 **Konrad Sebastian Morawski**, *Kierunki rozwoju systemów partyjnych w państwach postjugosłowiańskich*
- 239 **Maciej Milczanowski**, *Rola Egiptu w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego w okresie sprawowania władzy przez Bractwo Muzułmańskie*

- 275 **Małgorzata Krywult-Albańska**, *Powszechne spisy ludności na przykładzie wybranych państw. Aspekty metodologiczne*

KULTUROZNAWSTWO

- 291 **Radosław Sławomirski**, *Twórczość bardów rosyjskich jako pogranicze radzieckiej literatury oficjalnej i wolnej*
- 303 **Daria Janowiec**, *Dialog Cerkwi z państwem w nauce społecznej Patriarchatu Moskiewskiego*
- 323 **Paweł Cieślarek**, *Konserwatyzm kulturowy Neila Postmana jako podejście kulturoznawcze osadzone w perspektywie teoretycznej i tradycji intelektualnej ekologii mediów*
- 353 **Mikołaj Gruszczyński**, *Ruch turystyczny w Peru w latach 1989-2006*

PROBLEMY TOŻSAMOŚCI, INDYWIDUALIZMU I WSPÓLNOTOWOŚCI W KULTURZE ROSYJSKIEJ

- 369 **Anna Rażny**, *Przedmowa*

I. ROSJA PRZEDREWOLUCYJNA

- 373 **Jakub Kudroń**, *Świadomość grzechu i poczucie świętości jako dwa bieguny tożsamości prawosławnych Rosjan*
- 389 **Mikołaj Banaszekwicz**, *Refleksja polityczna rosyjskich elit z podróży po Europie w połowie XIX wieku*
- 405 **Danuta Piwowarska**, *Podróż jako poszukiwanie tożsamości. Europejskie peregrynacje romantyków rosyjskich*
- 421 **Lidia Liburska**, *Wobec problemu tożsamości kulturowej – Aleksander Hercen*
- 439 **Magdalena Banaszekwicz**, *Tożsamość miejsca. Przypadek mieszkańców Sankt Petersburga*
- 457 **Jan Wiśniewski**, *W walce o niepodległe państwo. Czesi i Słowacy wobec Rosji w latach 1914-1917*

II. CZASY RADZIECKIE

- 485 **Anna Dominik**, *Zapiski oficera Armii Czerwonej Sergiusza Piaseckiego – polska próba zgłębienia mentalności jednostki wychowanej w systemie stalinowskim*
- 501 **Anna Kadykało**, *Radziecka wspólnota dziecięca – odłona powojenna. Na podstawie wspomnień Aleksieja Kozłowa Козел на саксе*
- 517 **Małgorzata Flig**, „*Kinematografia dla milionów*”. *Obraz wspólnoty w komediach muzycznych Grigorija Aleksandrowa*
- 533 **Анна Явдосюкк-Малэк**, *Национальное сознание – идея Сбережения Народа в публицистике Александра Солженицына*
- 543 **Kamil Szybalski**, *Czterdzieści dni Kengiru w Archipelagu GUŁag Aleksandra Solżenicyna. O tożsamości zbuntowanego więźnia*
- 563 **Kamila Śliwińska**, *Idea kolektywu i kolektywizacji w kulturze radzieckiej a życie codzienne w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych (kołchozach) w latach 1932-1976*
- 573 **Изабелла Ковавальска-Паштг**, *Самосознание советских евреев в художественной интерпретации Фридриха Гореништейна. „Бердичев. Драма в трех действиях, восьми картинах и 92 скандалах”*

III. PO UPADKU ZWIĄZKU RADZIECKIEGO

- 587 **Józef Kuffel**, *Paradygmat synergijny – szansa na integrację humanistyki*
- 599 **Elżbieta Żak**, *Miejsce kultury sowieckiej w kształtowaniu świadomości zbiorowej współczesnych Rosjan*
- 609 **Ольга Нестерчук**, *СМИ как фактор формирования российской политической идентичности в современных условиях*
- 617 **Paulina Gorlewska**, *Postzależnościowe ujęcie tożsamości zbiorowej Rosjan w filmie Ładunek 200 Aleksieja Bałabanowa*
- 627 **Martyna Kowalska**, *Ponowoczesny wymiar subkultur młodzieżowych w Rosji*
- 647 **Bartłomiej Brząkiewicz**, *Self, Community and State. The Case of Larisa Arap*

659 **Michał Lubina**, *Wspólnotowe kultury polityczne Rosji i Chin. Podobieństwa i różnice*

RECENZJE

673 **Agata Kotowska**, *Nacjonalizmy różnych narodów. Perspektywa politologiczno-religioznawcza*, red. B. Grott, O. Grott, Kraków 2012

681 **Mirosław Boruta**, Marek Jan Chodakiewicz, *Między Wisłą a Potomakiem*, Gdańsk 2012

685 **Wojciech Mazur**, Janusz Mierzwa, *Starostowie Polski międzywojennej. Portret zbiorowy*, Kraków 2012

691 **Anna Skrzypek-Claassens**, Mark Blyth, *Austerity. The History of a Dangerous Idea*, Oxford–New York 2013

697 **Anna Kowalska-Stus [i in.]**, Сергей Н. Бухарин, Николай М. Ракитянский, *Россия и Польша. Опыт политико-психологического исследования феномена лимитрофизации. Пособие для правящих элит лимитрофных государств*, Москва 2011